

העם

בעיית השעה: מקלחת

50 יום בתקופה המחברת את חג הפסח לחג השבועות. אלה 50 הימים המיועדים לרוח השרב, והם שנתנו לה את שמה: חמישים או, בערבית, חמסין.

אלא שהשנה הלך השרב בדרך הממשלה — הוא עבר את תקציבו. חג השבועות בא והלך, והשרב נשאר על פני הארץ. היה זה החמסין החמור ביותר בהשנה.

בכל רחבי הארץ דהרו כבאים מיועדים ממקום למקום, כיבו שריפות שהתפשטו בשרות הקוצים היבשים. גם נהגי האמבולנסים לא היו מובטלים — זקנים ונשים צנחו אצבע התקלפו בחום.

משך שלושה ימים כמעט עצרה הארץ כולה את נשימתה. מקורות המים התיבשו. לא איזוהי המלחמה בעולם (ראה מכל העולם) וגם לא האיום בהשבת החיים עקב משבר הדלק (ראה להלן) יכלו להסיח את דעתו של האדם משתי בעיות השעה: מקלחת קרה וכוס גזוז.

ראש הממשלה

משיח על פח בנזין

בעיני רבים מאורחי המדינה הדתיים נראה כאילו הגיעו ימות המשיח. היה זה משיח מיוחד במינו: רכוב על פח ריק של בנזין, ועטוף מלבוש צנע חסר-דביזים. בבשרו היה מלאך בעל קרן ירודה ואף בולט, שפניו דמו דמיון חסוד לפניו של דולק הורוביץ, לפי שעה מנהל האוצר (השמועה אומרת שיתפטר יחד עם שר האוצר עצמו ויעבור לכסאו של ציר ישראל בלינדר).

מאז חור דולק מברטינה כשכפיו הב' שורה היבשה כי מעין השטרלינגים חלל לזרזם וכי בארות הבנזין נסתמו, עמדה ממש' לת ישראל בפני הבעיה כיצד להגיע את מכונת המדינה בלי צורך בדלק. בעיה לא קלה, כי הבנזין הוא הדם הזורם בעורקי החברה המודרנית, ואין כמעט פעולה חברתית בשלום ובמלחמה שאינה גיונה מן ה' גזול הבלתי-טענים. טרם נמצא איש-המדה ש' ימצא גוף אדם היכול להתקיים בלי דם.

במקום אילת, הודיבוס. הפתרון ה' קרוב ללב הוא, כמובן, להפסיק את תנועת המכוניות הפרטיות. אולם פתרון זה אינו ניתן לביצוע משני טעמים: (א) האנשים שצריכים להחליט, נוסעים בעצמם במכוניות כאלה, ו(ב) כל המכוניות הפרטיות יחד צורכות כמות זעירה של דלק, בהשוואה לכמות הדרושה לייצור חשמל, להנעת ה' טרקטורים החקלאיים ולמכוניות התעשייה. עד כה נכשלו כל הנסיונות להגביל את תנועת המכוניות הפרטיות. החוק המגביל את תנועתן לפי אזורים לא בוצע מעולם, היה זמן לבדיחה צבורית.

בכל זאת השתדלה הממשלה להנהיג כמה קימוצים הפגנתיים. ייתכן שיגרמו לקימוץ פסוס בדלק. אך ספק הוא אם כזאי למין קימוץ זה לחבל בטיולים קבוצתיים, אחת מצורות הבילוי המעטות שיש להן ערך חיי נוכח, אם אין אפשרות להגיע לאילת או ל' נחמיה.

סחנה, יצטרכו האזרחים להסתפק בהוליבור. הדתיים ראו בכל העניין את אצבע האלוהים. בשם חסכון הדלק אפשר לכפות על האזרחים את פולחן השבת, כפי שהקיצונים בקרב הדתיים מבינים אותי. לאורך כל הה' זיתות והקואליציות במדינה יצאו מבשרי ה' משיח להסתערות כללית. בעירית תל-אביב הגיעו את ישראל רוקח להסכים להגבלות שבת העלוות עלות ל' ביוקר בבחירות הבאות. וגם בממשלה זרועם נטויה.

המשק

הבעל היה זהיר

בהגיע התייר מוטל פישטיין לפני שנתיים ארצה הופעת בלתי-נעימות ביותר. הוא הור' מן למשטרה הכלכלית, יצא ממנה רק כעבור 24 שעות.

"מדוע עצרתם אותי?" שאל פישטיין ב' אידיש עסייתי. ההסבר: מי שנתפרסם ב' רחבי אירופה כ"מלך המבריחים" עבר סיהור משטרת ישראל, נמצא טהור. **רושם של ממש.** מוטל פישטיין לא התרשם ביותר מקבלת הפנים שנערכה לו. המשטרה לא היתה חידוש עבורו. הודות ל' שוטרים ומשמרות הכיבוש בגרמניה המער' בית המזרחית עשה את היוני. לאחר הכובש, ידע לנצל את קשריו. הוא שטח סיגוריות, קפה ודולארים על פני גב' לות, צבר פקדונות ענק בבנקים. תוך ארבע שנים הפך פישטיין מיליונר שמאס בעסקי ההברחה, שהלכו ונתלדלו, החליט להגר לארצות-הברית. אך לפני זאת הצליחה אשתו להשפיע עליו לצאת לסויר לישראל.

בארץ עשה מוטל פישטיין רושם של ממש. המיליונר האלגנטי, גלוח למשעי, רחב ה' כתפיים ובעל פונקס הציקים על מאות אלפי דולארים הוכיח במהרה את חריפות מוחו. תוך חודשים מספר הקים ארבעה מפעלים מכניסים: מחסן ערובה ענקי, מוסך רחב ממדים, סקרס מגורים ושיכון עילים. השבוע צעדה אשתו של המברח שהפך מיליונר, צעד נוסף, הפכה יושבת קצב בא' רק, בחתירה על אשרת התיירות שלה. בעלה רבי-התכונות היה זהיר יותר: הוא חידש את אשרת התיירות שלו.

חקלאות

חייר חזר בו

אחר שהוכרו על שויון לכפר הערבי נעש' תה סהרתה היהודית של המועצה החקלאית מיתרת וצורפו אליה שלושה חברים ערבים. בעת הדיון על תקציב הפיתוח החקלאי בן 62 המיליונים טען אחד החברים הערבים, עבדאללה חייר, נגד ריבוי הקצבת מכונות חקלאיות חדשות, הגורמות, לדעתו, לעצלות החקלאי.

השבוע חזר בו חייר. ההזדמנות: ההקצבה לכפר הערבי. משהקצב רק חצי מיליון מ' תוך 62 לכפר הערבי קם חייר, הודיע: החקלאי הערבי חרוץ ומצליח בלי מקורות מים ובלי מכונות חדישות, על אחת כמה וכמה עמהם.

מבחינה זו היה ביקורה של הלן קלר בת' צר בית-הספר לחלמוד תורה לחימינים בתל-אביב נקישת על דלת המצפון של מאות נא' ספים מסקרנות בלבד. כי מאז גיוני בלינדה היה דרוש שימצא אדם שיסמיע באוזני שומ-עים את דברם של האלמים.

מן הדמות הישישה קרן אושר שמעולם אחר, השתפך על פניהם של החרשים-אלמים שהביעו זה לזה חוויות גדולות בסימפוגיה של תנועות ידיים. במשפט קצר אחד הודיעה הלן קלר על השקפתה המוסרית אודות טוב ורע: "הרע הוא לא לחיות בדומיה, אלא

גולדה מאירסון בשביתת החיילים המשוחררים / מהבטחות מתוקות, יותר סחבת

להיות חרש לקולם של אחרים ועיוור למראה צרותיהם."

ענחוות

העורך לא הופיע

המשפט היה מעניין. צעירה הכירה צעיר, הלכה עמו לשפת-הים. שם התרחצו יחד, שי' חקו והשתעשעו. אחרי שנפרדו, הרגישה הבחורה שהטכנת נעלמה מאצבעה. היא ה' עיקה שוטר, דרפה אחרי הבחור, ערכה אצלו חיפוש ומצאה את הטבעת על גופו. נסתבר שהוא הסיר אותה תוך כדי רחצה.

אחרי שהשוטט צדיקה הרכבי הודיע את פסק-הדין, יצא בחור צעיר מאולם בית המשפט, ששכן בבית ישן ברחוב אלנבי, תל-אביב, מול בית הכנסת הגדול. הצעיר היה חבר קיבוץ המערב בפתח-תקוה, הוא היה בחופש והוא נכנס לבית-המשפט כדי לבלות את זמנו.

בפתח בית-המשפט עצר אותו גבר, שאל אותו מה קרה במשפט. הצעיר סיפר לו בהר' חבה את הסיפור המשעשע. הגבר הסתכל בו בסקרנות. שאל: "אולי היית יכול לכתוב את זה?"

"בודאי," ענה הצעיר, "בתנאי שתשלם לי עבור זה." כך החלה קאריירה עתונאית. כי הגבר היה יצחק בן-דוד, כתב ראשי של דבר. (שנ' הרג בהפגזת ירושלים, 1948), והצעיר היה שמעון סאמט. הוא היה בן 22, והשנה היתה 1926.

הכי נחמד מכולם. העתון שסאמט החל עובד בו היה קטן, אם כי היה הנפוץ ביותר בישוב. תפוצתו לא הגיעה ל-5000 גליונות. אולם חבר עובדיו היה מעניין. העור' רך הראשי היה אדם בשם ברל כצנלסון, העור' רך בפועל איטלקי בשם משה בלינסון. עורך הלילה היה צעיר שחרחר יפה-תואר. באחד הערבים זנח את עבודתו, הלך לבקר בהצגת להקת רקדניות רוטיות שהופיעה בקפה ל' רנס היפוא, התחבר עמן וזכר רק בבוקר שעבודתו מחכה לו. שמו: משה שרתוק. הערת הרקדניות (ברוטית): "הוא הכי נחמד מכולם!"

סאמט לא החזיק מעמד זמן רב בדבר. באחד הימים קרא לסאמט ד"ר משה גליק' סון, עורך הארץ, ששכן אז ברחוב מונטפ' יורי 27, הבית בו שוכנת כיום חברת וסטינגהאוז. "אדוני הצעיר," אמר לו גליקסון חגיגית, "דומני שמקומך בהארץ. אני נותן לך שאנסה גדולה. אם אתה חושב שאינך מתאים, אלינא תקבל את ההצעה."

סאמט חשב את עצמו מתאים, קיבל מהארץ חדר על גג המערכת, מכשיר רדיו (כדי להאזין לחדשות בלילה) וקומקום לתה. במקום משכורת קיבל תלושי שוקולדה של

תביעתו של חייר: לפתח את הכפר הע' רבי, להבטיח בכך אספקת מזונות גדולה יותר. הדרך לכך היא הגדלת חלקם של החק' לאים הערביים בתקציב הפיתוח החקלאי, לא הסתפקות בחצי המיליון, שאינו אלא "טיפה מן הבאר".

תורת האומה

ישיבה עד הסוף

מלחים חיוכי הפקידים, ספק שביעת רצון על ביטול מלאכה, ספק השתתפות שקטה

במלחמתם, התפזרו כמה מאות בחורים בין חזריו הרבים של משרד העבודה בירושלים, הורידו את מעיליהם, התכוננו לישיבה ממור' שכת.

לאחר סחבת של קרוב לשלוש שנים מאז הובטח להם שיכונם (העולם הזה 749), יצאו ארגוני החיילים המשוחררים בכל הארץ ל' פעולה. 1300 חיילים משוחררים, ענודים מדל' יות מכל המינים, נכים של 70% ומעלה, אלמנות ואמהות שכולות פשטו לתוך חזרי משרד העבודה והבטחון, התישבו על השול' חנות והודיעו על החלטתם. "מכאן תיוו אותנו או בכוח או בהבטחה שחור על גבי לבן מאת ועדת שרים מוסמכת על מועד ה' חלת בניין שיכול החיילים המשוחררים. אל תשלו עצמכם כי תיוו אותנו הפעם בהב' טחות מתוקות, יותר סחבת ורוד שלב-יב' יים. באנו לשבת ונשב עד הסוף."

במטה השובתים, באחד מבתי-הקפה, סביב כוסות מיץ ומזעזעים בשרב, תכננו חברי ועד האיגוד את ארגון חלוקת האוכל והבאת ה' שמכונות לשובתים.

את הרגשת השובתים ביטאה כותרת כרוז שברך את גולדה מאירסון בהכנסה למשרדה: "אנו מכינים כי אתם מצטערים כי נשארו בחיים, אבל לאחר שנשארו, אל תקפחוננו." לכרוזים בעלי תוכן דומה שהודבקו על כל דלתות המשרדים נשארו כל הפקידים וה' שוטרים אדישים. לא הצליחה, לעומת זאת, לשמור על קור-רוחה גולדה מאירסון עצמה, שבהכנסה למשרדה גילתה זריזות רבה בהר' רדת כרוזים, קרעה את המודפסים על גיר, טחבה אתה הכתובים על עץ, בהערמה אותם בפינת חדרה.

במשרד הבטחון היה יותר שקט: אפילו שוטרים לא באו להתכונן במחזה ורוב הפ' קידים הלכו הביתה להתקלח. אמר מנחם מרגליות, מנהל מחלקת השיקום הירושלמית: "אמרו לי שתהיה שביתה. מצויין, בין כך יש לי המון עבודה בחוף. הצלתי יום עבודה." את דעתו על השביתה הביע בצורה פחות מחוכמת: "אינני יודע כלום."

אגודות

קול האלמים

רק אשה אחת זכאית לתבוע לעצמה פינה אחת מן הכתר ההלן קלרי: גיין חיימן, כו-כבת הקולנוע, שעשתה למען חרשים-אלמים בסרטה גיוני בלינדה יותר מאשר כל אדם חי. לכן לא היה פלא בדבר שגיוני בלינדה, על שמו הוקמו אגודות למען חרשים-אלמים בכל העולם, הוזכר ברטס כבוד מעל במת הנשיאות בקבלת הפנים שערכה אגודת החר' שים-אלמים בישראל להלן קלרי. קרן גיוני בלינדה בישראל תבעה מן המועדים שמיעה והשמעה של צלצול מטבעות. המטרה: הק' מת מועדון ל-300 חרשים-אלמים חברי ה' אגודה. קירוב 700 המפוזרים במחנות הער' לים וחניון 400 הילדים.

